REDACŢIUNEA.
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 250. Braşov, Sâmbătă 11 (24) Noemvrie. 1900.

Dovedile sunt date.

Erĭ séră s'a pronunţat verdictul şi sentinţa în procesul intentat asasinilor bulgarĭ.

Toţĭ cei nouă acusaţĭ, carĭ au avut sĕ rĕspundă înaintea Curţii cu juraţi, au fost aflaţĭ vinovaţi şi condamnaţĭ la pedepse diferite în proporţiă cu crimele lor şi amĕsurat verdictului, care la unii a admis circumstanţe uşurătóre.

In legătură cu condamnarea acusaţilor presenţĭ s'a făcut şi condamnarea în contumacie a celor dosiţi în Bulgaria, a lui Sarafoff şi a cetaşilor sĕi criminalĭ, pe carĭ braţul justiţiei române nu i-a putut ajunge, fiind adăpostiţĭ în vizuinele lor din Bulgaria, unde par a-se simţi algurĭ de orĭ-ce urmărire. Criminalii în contumacie nu se judecă decât numai de Curte, fără concursul juraţilor. Aşa s'a şi întêmplat erĭ după îndeplinirea tuturor formalităţilor.

Étă nu mai puţin de doue-ḑecĭ şi doi de criminalĭ bulgarĭ, pe carĭ justiţia română i-a descoperit şi i-a judecat în tótă regula, documentându-se, că toţĭ s'au făcut culpabilĭ de crime ordinare.

Acum guvernul din Sofia nu mai póte ḑice, că-i lipsesc dovedile, pe basa cărora sĕ pótă urmări judecătoresce pe Sarafoff şi tovarăşii sĕi. In tot decursul desbaterilor acestui proces unic în felul sĕu au fost de faţă ca ascultătorĭ secretarul agenţiei diplomatice bulgare şi doi judecătorĭ înalţĭ din Bulgaria. Ei au fost martorĭ la tóte scenele şi constatările pe cât de neîndoióse, pe atât şi de durerόse, carĭ fac sĕ reiese în modnl cel mai vĕdit complicitatea celor din comitetul bulgar macedonean. Au fost de faţă şi s'au putut convinge de uneltirile şi machinaţiunile scelerate ale acestora şi de legătura, ce era între tóte asasinatele comise de crudele lor unelte pe pămêntul României.

Ei bine, după atâtea dovedĭ, ce va mai ḑice guvernul Ivancioff-Radoslafoff? Nu aceea intereséză însĕ ce vor ḑice, ci aceea, că ce vor face şi cum vor sci sĕ-şĭ îndeplinéscă îndatorirea, ce li-o impune consideraţiunile mai înalte de dreptate, de ordine şi de civilisaţiune în raporturile internaţionale cu statul vecin.

S'a ḑis şi s'a accentuat de către apĕrătorii părţii civile, că nu se póte face responsabil întreg poporul bulgar pentru crimele acestea comise pe teritoriul român. Dér tot-odată ei au accentuat, că procesul de faţă şi pedepsele, ce se vor da criminalilor presenţĭ şi celor din Sofia, vor aduce un mare serviciŭ şi poporului bulgar şi că prin procesul acesta Bulgaria va scăpa de aceia, carĭ o duceau în prăpastiă.

Este acésta o părere justă basată pe interesul ce-l are şi România şi Bulgaria sĕ trăéscă în bună armoniă. Dér óre fi-vor Bulgarii destul de copţĭ spre a înţelege, că nu pot sĕ mai risce a fi cu nepăsare séu a tolera chiar astfel de uneltirĭ şi crime mişelescĭ, fără ca sĕ-şĭ submineze propriele lor interese de stat?

Viitorul cel mai de aprópe ne va lămuri pe deplin despre acésta. Ar fi fórte trist şi fatal pentru viitórea desvoltare de lucrurĭ în Peninsula Balcanică, décă Bulgarii n'ar înţelege glasul timpului, care 'i îndruméză cu insisteeţă de a păşi pe cărarea cunóscerei de sine şi a îndatoririlor, ce le-au faţă cu Europa cultă.

Alegerile din Bucovina. Alegerile de electori în Bucovina au adus în mare fierbere tóte straturile poporaţiunei. In districtele, unde s'au făcut alegerĭ de electorĭ, presiunile şi volniciile organelor stăpânirii locale şĭ-au ajuns culmea.

Mai marĭ şi mai neruşinate au fost presiunile în districtul Storojineţ. In urma acésta peste 50 de alegĕtorĭ românĭ, aderenţĭ ai partidului poporal naţional, au adresat ministrului preşedinte Koerber la Viena următórea telegramă:

„Căpitanul districtual din Srorojineţ agitéză în mod nemaipomenit pentru alegerile parlamentare, citând oficios pe alegĕtori în căpitaniă, unde se fac asupra lor cele mai neiertate presiunĭ. Acésta se întêmplă *la comanda presidentului ţĕrii*, ba chiar sub pretextul, că aşa e dorinţa Exelenţieĭ Vóstre. Subsemnaţii, fiind încredinţaţĭ, că abusul acesta nu se face cu consensul Excelenţieĭ Vóstre, se cred obligaţĭ a Vĕ înscinţa despre tóte aceste, rugându-Vĕ cu urgenţă sĕ puneţĭ capĕt cât de grabnic acestor abusurĭ ne mai pomenite“.

Desbaterea budgetului pe 1901. Oficiósa „Magyar Nemzet“ scrie, că Lunia viitóre dieta va începe desbaterea budgetului pe 1901. Numita fóie speră, că desbaterea nu va fi de lungă durată şi încă anul acesta proiectul de budget va deveni lege.

Autonomiă în Bosnia. Mai multe foi anunţă, că guvernul bosniac a pregătit un statut, prin care s'ar întroduce în provinciile ocupate cel puţin forma primitivă a unui regim constituţional. Acest statut a lui *Kallay* ar întroduce de-ocamdată autonomia cercuală, adecă o formă de autonomiă, care ar corespunde bună-óră cu sistemul administrativ autonom comitatens.

Aicĭ amintim, că bărbaţii conducĕtorĭ ai Mohamedanilor bosniacĭ au ţinut nu de mult o adunare în Brod, şi au decis, ca în interesul autonomiei bisericei lor sĕ adreseze Capului statului un statut însoţit de un memoriu. In statul acesta ei au cuprins tóte plângerile şi dorinţele lor, pe carĭ le-au comunicat şi guvernului când cu prilejul desbaterilor prealabile. Mohamedaniĭ au mai decis, ca acest statut şi memoriu sĕ-l înainteze corónei prin guvernul din Serajevo şi prin intermediul lui Kallay, vrênd sĕ dea şi prin acésta dovadă de încrederea, ce o au faţă cu guvernul bosniac.

Procesul asasinilor bulgarĭ.

Şedinţa de Sâmbătă 4 Nov. v.

Deja la ora 12 sala era plină. D-na Paulina Mihăileanu, în mare doliu e pe banca părţii civile asistată de advocaţii P. Grădişteanu, T. Policrat şi C. Cernescu.

Sedinţa se deschide la órele $12^1/_2$. Preşedintele Giuvaru dă ordin sĕ fiă adus acusaţii în sală, apoi sĕ se întroducă informatorul de faţă. Tabancoff.

Martorul George Tabancoff, 33 anĭ, brutar, fost domiciliat în strada Măcelarĭ, ḑice, că din acusaţĭ cunósce pe Spiru Alexoff. Intr'o ḑi, ḑice el, m'au căutat doi domnĭ pe acasă şi mi-au lăsat vorbă sĕ viu la băcănia lui Spiru Alexoff. M'am dus. Am vĕḑut aicĭ pe unul, care se dedea cu numele de Popoff (Iconomoff). Fiind-că Alexoff scia, că eu aveam de stăpân pe un furnisor dela penitenciar, Iconomoff m'a însărcinat cu o scrisóre către Carambuloff. Eu am dat scrisórea comisarului Cioceanu şi d-lui inspector Oprescu.

Un jurat: E adevĕrat, că d-taai pretins 60 de lei dela Alexoff şi dela Iconomoff?

R. Da.

Se întroduce d. advocat Iancu Brătescu.

Informatorul Brătescu confirmă, că mergênd sĕ vadă într'o ḑi pe ucigaşul lui Mihăileanu, a cărui mórte i-a causat atâta durere, a întrebat pe Dimitroff de ce a comis crima? Acesta, la întrebările, ce i-a făcut, i-a spus, că a fost pus la cale de Sarafoff ca sĕ omóre pe Mihăileanu. Lui Sarafoff îi fusese recomandat de căpitanul Troleff.

Sarafoff i-a recomandat sĕ comită crima cu toporul, căcĭ nu face sgomot. In semn de înţelegere, Sarafoff l'a sărutat în gură, care însemnéză legătură pentru aducerea la îndeplinire a unei îndatorirĭ.

Mai târḑiu, Dimitroff şĭ-a schimbat planul şi nefiind sigur pe forţa sa, s'a hotărît sĕ comită omorul cu revolverul.

Tot Dimitroff i-a mai spus, că mai era însărcinat sĕ omóre pe d-l Tache Ionescu şi pe unul Iaşar.

Informatorul afirmă, că nu este adevĕrat, că asasinul a fost maltratat séu torturat, ca sĕ facă declaraţiunile dela instrucţiune. Din contră, Dimitroff a făcut acele mărturisirĭ de bunăvoiă şi nesilit. Tóte aceste s'au întêmplat cu 3—4 ḑile după comiterea crimei.

Preşed. (către Dimitroff): Aşa e?

Dimitroff: Nu-l cunosc pe d-lui.

Informatorul Zamfirescu, student, confirmă, că într'o séră fiind în prăvălia lui Alexoff, acesta l'a întrebat de adresa lui Ştefan Mihăileanu.

Acusatul Alexoff motivéză întrebarea despre adresa lui Mihăileanu, că avea interes de dênsul în privinţa unui copil al sĕu, şcolar.

Se întroduce *Puiu Alexandrescu*, şeful poliţiei de siguranţă.

D-l preşedinte: Pe cine cunoscĭ dintr'ênşii?

Martorul: Pe toţĭ (rîsete).

I. Ce scii despre o declaraţiune a lui Trifanoff prin luna Ianuarie?

R. După crima lui Fitowski, Trifanoff mi-a declarat, că era vorba sĕ se arunce o bombă la Palat şi la Cameră. Am făcut atuncĭ un memoriu, pe care l'am dat prefectului, şi care a fost comunicat d-lui I. Lahovari, ministru de esterne.

Pledoariile advocaţilor părţei civile.

Pledoarea d-lui advocat T. Policrat.

Adv. **Tache Policrat** începe prin a face elogii magistraţilor, carĭ şi-au făcut datoria, dovedind, că suntem un stat civilisat.

Nu crede, că s'a mai auḑit ca un popor sĕ se preteze la atâtea fapte criminale.

Preşed. Vĕ rog sĕ nu puneţĭ în causă o naţiune vecină.

Apĕrătorul Policrat se simte dator sĕ declare, că nu face nicĭ o legătură între acusaţĭ şi poporul bulgar. E o deosebire între aceştĭ criminalĭ şi naţiunea bulgară. Pentru onórea acestei naţiunĭ nu póte crede, că dênsa ar ajunge sĕ întrebuinţeze asemenea mijlóce, căcĭ ar fi un desastru.

Mihăileanu a murit în numele unei idei, e martirul unor idei sublime, pline de devotament, dér pe când el a murit pentru asemenea idei, alţii, tot pentru asemenea idei, acusaţii de astăḑĭ, carĭ representă o naţiune, întrebuinţéză mijlóce criminale.

Preşedintele: Vĕ rog încă odată sĕ nu amestecaţĭ naţiunea bulgară.

Policrat, continuând face biografia lui Ştefan Mihăileanu, născut în Macedonia, ducênd ḑi cu ḑi lupta pentru fraţii lui din Macedonia, pe carĭ nu-i uitase venind la noi în ţéră. Aceştĭ ómenĭ (acusaţiĭ şi alţii i-au ḑis lui Mihăileanu: N'ai drept sĕ lupţĭ pentru fraţii tĕi, şi au căutat, ei născuţĭ şi crescuţĭ în crimă, sĕ-l suprime.

Cetesce din scrierile lui Mihăileanu în „Peninsula Balcanică“ spre a proba ce fel de inimă, ce fel de minte a pus Mihăileanu, pentru a se ridica la un diapason, ce nu putea fi combătut decât prin crimă. Tonul scrierei lui Mihăileanu era moderat, descria lucrurĭ ce s'au realisat, par-că a fost profet. Mihăileanu nu făcea solidară naţiunea bulgară cu asemenea criminalĭ. Étă omul, pe care l'au asasinat!

Arată într'o frumósă peroraţiune rolul civilisat de seculĭ, ce l'a jucat aci, la porţile Orientului, România, luptele ei pentru apărarea creştinătăţii şi pentru liberarea popórelor şi a însuşĭ poporului bulgar, — ai cărui fii vin aḑĭ sĕ împlânte cuţitul în binefăcĕtorii lor.

Sfârşesce, adresându-se acusaţilor cu cuvintele: „Cain, ce ai făcut fratelui tĕu!“

Pledoaria d-lui advocat C. Cernescu.

Adv. Cernescu: Aţĭ auḑit cuvêntul sublim al distinsului confrate al meu, că nu se póte a-ne atinge idealul cu securea. Comitetul macedonean a întrebuinţat la adresa nóstră cuvêntul de „mămăligarĭ“, noi ii vom întórce cuvêntul, numindu-i asasinĭ. La noi se pedepsesce omorul nu cu omor, dér îi vom trimite la ocnă, ca sĕ nu vaḑă lumina ḑilei, pentru-că nu li-a plăcut sĕ trăéscă în libertate. Afară de cei doi studenţĭ, toţĭ ceilalţĭ sunt ómenĭ, carĭ sunt capabilĭ pentru banĭ sĕ facă orĭ-ce.

Cât pentru Sarafoff, Davidoff, Stoianoff, Bosneacoff şi toţĭ ceilalţĭ *ofi*, cine sunt ăştia. Comitetul din Sofia e compus din bucătarĭ, covrigarĭ, calfe de croitorĭ, un ofiţer dat afară din armata bulgară, unul în retragere (Boris Sarafoff).

Cum, ăştia s'au însărcinat sĕ schimbe faţa Europei? E ridicol a-se presupune, că cu concursul unui „babacico“ (invincibilul) sĕ se schimbe faţa lumei. Ce au făcut ómenĭ d'al de ăştia? Prădărĭ de copii ca sĕ facă şantagii, a da satisfacţii bărbaţilor înşelaţĭ (afacerea Alexoff-Stoiloff), furturĭ cu efracţiă, omorurĭ, asasinate, hotărîţĭ până şi la sĕvîrşirea de regicide.

Nu vedeţĭ, că ómenii ăştia au trecut tótă gama penală până sĕ ajungă la liberarea Macedoniei?

E un vis negru al unui popor, de-a da concurs unor asemenea ómenĭ.

Nu fac responsabil pentru tóte aceste pe poporul bulgar, dré décă nu va căuta sĕ-i acopere, va merita oprobriul lumei civilisate.

Noi nu ne temem de nimenĭ, noi avem o *gulaima taină* (rîsete), noi scim de vécurĭ sĕ ne păzim pe noi, cum am păzit pe alţii.

Fac vre-un serviciŭ aceştia poporului bulgar? Nu se póte. Nu se póte, ca Bulgarii sĕ fiă contra nóstră. Noi le-am format pe ómenii, pe carĭ îi au, nu pot sĕ nu ne fiă recunoscĕtorĭ.

Pedepsind pe aceştĭ criminalĭ şi pe cei din Sofia, se va face un serviciŭ nu numai nouĕ, dér poporului bulgar.

D. Cernescu întră în esaminarea asasinatului lui Ştefan Mihăileanu. Dimitroff a ḑis aci, că el singur, fără ordinul nimĕnui, a comis crima. Sarafoff s'a lăsat sĕ fiă interwievat ḑilele aceste şi a spus, că asasinarea lui Mihăileanu e opera unui tînĕr patriot. Rĕspunsul lui corĕspunde de mirare cu revenirea de acum a lui Dimitroff.

Vedeţĭ cum se potrivesce capul lui Dimitroff cu capul lui Sarafoff! Eu cred, că atitudinea de astădĭ a lui Dimitroff e opera comitetului. Ca sĕ fi putut Dimitroff sĕ pricépă, cât de periculos era Mihăileanu, trebuia sĕ fiă o făptură mai inteligentă. Când mĕ uit la Dimitroff, mi-e imposibil sĕ-mĭ închipuesc, că Dumnedeu a putut sĕ facă o asemenea făptură. Mihăileanu era un artist, o văpaie, flacără. Ăsta (Dimitroff) sĕ fi priceput pe Mihăileanu? Trebue sĕ fiă alt-cine-va, care a inspirat pe Dimitroff.

Cine e asasinul lui Mihăileanu? Dimitroff, un om, care nu cunoscea pe Mihăileanu. Cine e asasinul lui Fitowsky? Tot un om, Boiciu Illeff, care nu cunoscea victima. Modul de esecutare a crimei, tot toporul e. Décă Dimitroff a lovit cu revolverul, e că însuşĭ el a schimbat ordinul.

O dovadă, că Boris Sarafoff şi comitetul din Sofia au dat ordin sĕ omóre, e că lui Sarafoff i-se comunică de Bosneacoff, de simigii şi covrigarĭ, articolele din „Peninsula Balcanică", spre a vedé ce-i de făcut.

Ce deslegare sĕ dea Sarafoff? Sĕ însărcineze pe covrigarĭ, sĕ scrie articole? De sigur, că nu. Corespondenţa în afacerea Fitowski probéză, că Sarafoff şi cei din comitetul din Sofia sunt autorii intelectualĭ. Crima contra lui Mihăileanu are acelaşĭ isvor. Cu tótă tăgada lui Dimitroff, că n'a fost îndemnat de nimenĭ, e destul, că într'un moment a dis: „mĕ duc la Sofia pentru-că sciam, că acolo sĕ află Sarafoff, care dă ordin sĕ omóre, pentru ca sĕ dic: tu, Dimitroff eştĭ braţul, ér tu Sarafoff eştĭ capul.

Voi, ca şi cei dela Sofia, sunteţĭ nisce asasinĭ!

Pledoaria D-lui Petre Grădişteanu.

Adv. *Grădişteanu*, după o întroducere dice, că omenĭ ca Boiciu Ilieff, Dimitroff şi Bogdanoff sunt nisce instrumente, de altmintrelea consciente, ale celor din Sofia.

Dice, că a înţeles panelelismul, póte sĕ înţelégă panbulgarismul, dér nu póte înţelege ca nisce stărĭ morale se se dobêndească prin fapte imorale. Sângele trebue rĕsbunat.

Patriotism? Eu ca bĕtrân şi încă îmĭ sbârnăe inima, dér nu pot înţelege patriotism prin fapte criminale. Asta e o profanare a sfintei crucĭ.

De ce sĕ mĕ ocup de aceştia? Bragagii, simigii, calfe de croitorĭ, în nicĭ unul din aceştia n'a putut pătrunde lumina de ce e patriotism. Nu patrioţi, ci asasinĭ.

Orĭ cât s'ar crede de protejaţĭ, în starea de astă-dĭ a Europeĭ anarchism, asasinate nu pot avea trecere.

Sunt convins, dice d-l apĕrător, că e o fericire pentru Bulgaria, că s'au descoperit aceste fapte, căcĭ altmintrelea ar fi fost *Finis Bulgariae*!

România are interese sĕ trăiéscă în armonie cu popórele vecine, pentru-ca Peninsula Balcanică sĕ pótă resista la tóte încălcările, ce i-s'ar puté face.

D. apĕrător termină dicênd, că crede că procesul acesta va scăpa Bulgaria de toţĭ aceia, carĭ o duceau în prăpastiă.

Martorul G. Fitowsky.

Se întroduce martorul Gh. Fitowsky, 33 anĭ, tîmplar, frate cu Kiril Fitowsky.

Preşed.: Eştĭ frate cu Kiril Fitowsky.

R. Da.

I. Ce raport era între fratele d-tale şi căpitan Popoff?

R. Fratele meu era soldat şi căpitan Popoff comandantul lui. Căpitanul Popoff venea pe la fratele meu, şi fratele meu se ducea pe la căpitan Popoff.

I. Scii, că fratele d-tale a fost trimis de căpitanul Popoff sĕ cumpere nisce arme?

R. Sciu, că Polixenia născ. Angelova, nevasta fratelui meu, mi-a spus, că soţul ei a fost însărcinat sĕ cumpere nisce arme?

I. Ce declaraţiă a dat soţia fratelui d-tale lui Iconomoff?

R. I s'a cerut nevestei mortului o declaraţiă, că scia, că soţul ei era spion, şi că n'are nicĭ o pretenţiă în contra omorîtorilor, şi ea a dat acéstă declaraţiă, de óre-ce tótă familia era ameninţată cu mórte (sensaţiune).

Martorul, întrebat din nou, de ce a părăsit Bulgaria, dice, că a fost ameninţat cu mórte, s'a dus sĕ reclame procurorului din Rusciuc, nou venit din Sofia, şi procurorul i-a spus, că nu póte sĕ facă nimic, deóre-ce Comitetul e mai tare (mişcare în public).

I. Ai fost arestat odată în Rusciuc?

R. Da, poliţia m'a arestat din ordinul Comitetului (sgomot).

Şedinţa se rdică la 5 óre d. a.

Douĕ vocĭ englese.

Imperialismul britanic. — Naţiunile nu se înţeleg.

Lordul Rosebery, care e rectorul Universităţii din Glasgow, a pronunţat dilele aceste un discurs important de înaugurare a cursurilor, luând ca subiect: *imperialismul britanic.*

„Acéstă espresiune inglobéză — a dis el — istoria, tradiţiile şi rassa britanică. Imperiul britanic e o cestiune de influenţă, de pace, de civilisaţiune, de credinţă, de comerciŭ şi de afacerĭ.

Acum cincĭ-decĭ de anĭ lumea nu făcea nimic, pe când Englesii descopereau şi anexau ţinuturĭ sĕlbatice. In epoca aceea, ţĕrile strĕine aveau obiceiul sĕ ia în zeflemea comerciul; adĭ, dimpotrivă, tóte popórele vor sĕ devină naţiunĭ de negustorĭ şi orĭ-ce kilometru de pămênt însemnat pe hartă fără ocupant e obiectul unei lupte

„Englesii, carĭ beneficiau altă-dată de-un fel de monopol, au sĕ lupte astădĭ pentru esistenţa lor.

„Secólul al XX-lea va fi un period de concurenţă internaţională fórte viuă şi înverşunată. Acéstă concurenţă se va produce mai mult în artele păcii, decât în cele ale rĕsboiului. Englesii trebue sĕ se inspire de-un mai mare spirit practic; ei trebue sĕ se perfecţioneze ca rĕsboinicĭ, ca comercianţĭ şi ca ómenĭ de stat, spre a stăpâni lumea".

*

Intr'o scrisóre — circulară adresată clerului catolic engles, cu prilejul pelerinagiului la Roma, cardinalul *Vaughan* spune, că popórele sunt înfuriate unele contra altora: naţiunile rivale se provócă la luptă aruncându-şĭ insulte şi batjocure; toţĭ în sfêrşit se întrébă, carĭ vor fi popórele a căror înrîurire va fi precumpănitóre, carĭ vor fi acelea, carĭ vor stăpâni omenirea.

Invidia, gelosia, ura, dorinţa, rĕsbunarea, sgârcenia, setea de stăpânire şi de influenţă au isbucnit printre popóre ca o ciumă care ameninţă sĕ le nimicéscă. Guvernele au încercat sĕ stăviléscă acéstă mişcare; leacurile lor sunt neputinciόse. Ele au convocat o conferinţă la Haga; ele au făurit unelte de nimicire, au înarmat naţiunile. Ele predică evangelia comerciului aceea a „porţei deschise", a sferelor de influenţă şi trimit armate la luptă.

Ómenii scormonesc cu patimă pămêntul spre a găsi metal preţios; şi totuşĭ birurile cresc, şi nevoile sporesc pretutindenĭ.

Suntem asurdiţĭ de un haos de strigăte, carĭ se contradic, şi naţiunile nu se înţeleg de loc. Lumea e cu totul desorganisată; ea e în agoniă în pragul noului secol.

SCIRILE DILEI.

— 10 (23) Noemvrie.

Dela serbările d-lui Urechiă. Aflăm, că din incidentul aniversării a 50 a activităţii sale literale, d-l *V. A. Urechiă*, pe lânga alte ovaţiunĭ, ce i-s'au făcut din tóte părţile ţĕrii, a mai primit Duminecă în 5 (18) curent, din partea secţiunei Ligei din Ploescĭ, o deputaţiune compusă din d-nii: *Dr. Cosma*, president, *A. Şuluţ-Carpenişanu*, vice-pres., *I. Nicolescu* şi *M. Tutunaru*, membri, carĭ i-au presentat un splendid condeiŭ de aur. Ilustrul bĕtrân viu mişcat de acéstă delicată atenţiune a dăruit, la despărţire, deputaţiunei mai multe din scrierile sale.

Rasse de popóre în Ungaria. Sub titlul acesta a ţinut *Balogh* P. o conferenţă la Societatea geografică din Budapesta, în care şĭ-a dat silinţa sĕ stabiléscă diferitele graniţe de limbă ale ţĕrii. Conferenţa şĭ-a basat'o pe datele statistice maghiare, evident dér, că ea băjbăie de esagerărĭ şi erorĭ în favórea rassei maghiare. Cu tóte acestea şi Balogh e silit a recunósce, că în comunele micĭ cu câte 5—10 mii locuitorĭ supremaţia maghiară slăbesce, ér în comunele cu 1—5000 locuitorĭ scade gradat. In comunele micĭ rassa maghiară stă şi mai rĕu, fiind în completă minoritate, căcĭ faţă cu 2900 comune micĭ maghiare sunt 5826 comune nemaghiare. Elementul maghiar este mai preponderant în oraşe. (Da, fiind-că în oraşe mai ales sĕ stabilesc Jidanii, carĭ sunt consideraţĭ ca maghiarĭ, şi tot în oraşe sunt legiónele de funcţionarĭ — Red.) Balogh calculéză numĕrul total al Maghiarilor cu 7,540,000, ér al *nemaghiarilor* cu 7,580,000 şi pe basa acestui calcul dice, că resultatul este îmbucurător pentru Maghiarĭ. — Ca în tóte statisticele unguresci, aşa şi în studiul lui Balogh se găsesc esagerărĭ palpabile.

Bóla Ţarului. Din Londra se telegraféză, că după o depeşă din Moscva starea sănĕtăţii Ţarului a dat spre mai rĕu. Se crede, că acésta ar fi causa unei diete greşite. — Buletinul de Mercurĭ anunţă: Diua de erĭ a petrecut'o bolnavul destul de mulţămitor, starea subiectivă e bună La 9 óre séra temperatura a fost 39·2, pulsaţiunea 76. Peste nópte bolnavul a durmit puţin, fără ca acésta sĕ fi fost provocat de vr'o causă deosebită. Adĭ (Miercurĭ diminéţa) temperatura a fost de 38 pulsaţiunea 70.

Sporirea regimentelor de infanteriă. O foiă budapestană aduce scirea, că la ministeriul comun de rĕsboiŭ s'a hotărît sĕ ridice numĕrul regimentelor de infanteriă dela 102 la 120.

Milióne pentru şcóle elementare de stat. Ministrul unguresc de finanţe a presentat dietei un proiect de lege privitor la investiţiunĭ, în sumă de mai bine de 30 milióne coróne. Proiectul prevede o sumă de *5 milióne* cor. pentru edificarea de şcóle elementare de stat şi pentru locuinţe învĕţătorescĭ.

Incheierea anului sfânt. Din *Roma* se anunţă, că anul sfânt secular se va încheia în 24 Decemvrie n. Din incidentul acesta vor merge la Roma sute şi mii de peregrinĭ din tóte părţile lumii. In 1 Ianuarie 1901 Papa va celebra liturgia de deschidere a noului veac.

Statuă prinţului bavarez Leopold. Consiliul orăşenesc al oraşului München a hotărît de curênd, ca sĕ ridice în onórea aniversărei de 80 de anĭ a nascerei regentului *Leopold* al Bavariei o statuă şi sĕ róge pe regent sĕ hotărască însu-şĭ locul unde are sĕ se ridice statua, modul cum sĕ se facă şi timpul când sĕ se înaugureze statua. Prinţul regent a conces, ca depunerea petrii fundamentale a statuei sĕ se facă în 12 Martie 1901, ér modul cum sĕ se facă statua îl lăsă în grija consiliului orăşenesc şi adause condiţia, ca desvĕlirea statuei sĕ se întêmple *numai după mórtea sa.*

Un nou organ de publicitate în Bucovina. „Timpul" din Cernăuţĭ aduce scirea, că încurênd va reapare *„Revista Politică"* sistată înainte cu 9 anĭ. Ea va apare de patru-orĭ pe lună şi va fi redactată de advocatul Dr. Mateiŭ Lupu.

Papa în contra mişcării antisemite. Diarul *„Perseveranza"* este informat, că Papa va trimite o circulară tuturor episcopilor din Austro-Ungaria, Germania şi Francia, în care le va pune la inimă sĕ nu participe în nicĭ un chip la mişcarea antisemită. Décă acésta nu va avé resultat, Papa va da o enciclică în contra antisemitismului.

Teatru german. Adĭ Vinerĭ se va da continuarea dela „Im weissen Rössl", *„Als ich wiederkam"*. Comediă în 3 acte de Oskar Blumenthal şi Gustav Kadelburg ca novitate sensaţională.

Schimbare de fişpanĭ. Foile din Timişóra sunt informate, că fişpanul *Pogany* K. din comitatul Caraş-Severin va fi permutat în calitatea acésta în comitatul Hunedórei, de unde fişpanul actual Ronyai ar merge în Torontal.

Catastrofă pe Marea négră. Mare nenorocire s'a întêmplat dilele acestea pe Marea négră. Vre-o 37 Turcĭ, bărbatĭ, femei şi copii, locuitorĭ în Rusia, au voit sé mérgă în Turcia. Ei au închiriat o luntre mai mărişóră cu ventrele şi au plecat pe Marea négră spre casă. A treia di după plecare s'a iscat pe mare o furtună grozavă, care a rĕsturnat vasul. Toţĭ călĕtorii s'au înecat în undele mării, scăpând ca prin minune numai un copil de 15 anĭ.

Măgarul maghiar lăudat. Lucrul s'a întêmplat chiar în Berlin, unde s'a deschis o esposiţiă de măgarĭ. Berlinesii au aflat, că măgarul maghiar se distinge de ceilalţĭ şi drept „recunoscinţă" s'a dis, că ar fi bine, décă la căruciórele de tras cânii ar fi înlocuiţĭ cu măgarĭ maghiarĭ. Descoperirea acésta însĕ pare a fi cam întârdiată, deóre-ce automobilul, care cuceresce tot mai mare teren în diua de adĭ, va lipsi pe măgarul maghiar de distincţiunea, ce vor sé i-o dea Berlinesii.

Ultima dorinţă a lui Papp Bela. Foile unguresci publică raporturĭ interesante despre momentele publicărei sentinţei Curiei în procesul omorului dela Sătmar. Se scie, că doi dintre complicĭ au fost condamnaţĭ la robiă grea pe viéţă, ér fratricidul *Papp* Bela a fost condamnat la mórte prin ştréng, ceea-ce s'a şi întêmplat erĭ diminéţa. După publicarea sentinţei apĕrătorul lui *Papp* Bela s'a dus la acesta şi l'a întrebat ce dorinţă are. — „Sĕ mĕ fotografeze pe spêndurătóre şi fotografia sĕ se trimită tatălui meu ca amintire", rĕspunse condamnatul, „fiind-că el m'a adus la spêndurătóre". Intrebat fiind, décă nu doresce a face testament, Papp Bela a dis: „Nu. De altfel, décă aşĭ face, aşĭ scrie numai atât: „ştréngul îl las tatălui meu".

Roberts a cădut — de pe cal. „Evening Standard" publică sub reservă scirea, că lord *Roberts*, comandantul suprem din Africa sudică, a cădut de pe cal şi s'a rănit grav.

O turmă întrégă de porcĭ sĕlbaticĭ s'a vĕdut de curênd de-alungul drumului Bicsad-Balvanyosfüröd (comit. Treiscaune.) In numĕr de vre-o 25, urmaţĭ de purcei numĕroşĭ, se scoboriseră dela pădure pe câmp făcênd pagube prin scurmarea păşunatului. Ómenii spun, că o cétă aşa de mare de porcĭ sĕlbatecĭ n'au vĕdut nicĭ-odată.

Nouĕ întreprinderĭ ale Românilor în Orăştie.

Orăştie, 23 Nov. 1900.

D-le Redactor! Aséră am avut aicĭ una din acele marĭ convenirĭ, carĭ se dau în semn de bucuriă pentru câte un frumos pas spre progres în afacerile nóstre publice românescĭ.

In o scrisóre de pe la finea lui August trimisă din prilegiul aşedării institutului *„Ardeleana"* în noua sa casă, diceam în fóia D-vóstră, că e îmbucurător a vedé cuceririle, ce acéstă bancă le face, şi afirmam, că ea *îşĭ lărgesce frumos basa operaţiunilor sale* economice financiare, avêntându-se mereu.

Banchetul de a séră a fost dat chiar din prilegiul începerii lucrării pe un atare teren nou de operaţiune economică.

In Orăştiă proprietarul Rudolf Kaes, sas, a întrodus de un an de dile cu marĭ spese lumina electrică. Dér cum e la atarĭ întreprinderĭ, publicul nu a îmbrăţişat încă cu destulă căldură acéstă întreprindere, deşi ea ridică mult nivelul oraşului şi frumósa lui presentare séra. Abia după un an de dile, proprietarul R. Kaes, care şĭ-a învestit tot capitalul, ba şi însemnate împrumuturĭ în instalaţia scumpă a maşinăriei electrice şi a aparatelor de conducere a ei în oraş, rădimând tot greul pe el, s'a vĕdut strîmtorat în ale finanţelor, încât deşi vede şi simte rentabilitatea frumósă a intrepinderii într'un apropiat viitor, fără un puternic sprijin momentan, el trebuia sĕ-şĭ vadă dată de mal întrégă preţiósa întreprindere.

In situaţia asta, gingaşă nu numai pentru el, ci şi pentru oraş, d-l Kaes s'a adresat conducĕtorilor institutului „Ardeleana", despre carĭ scia că sciu apreţia o întreprindere ca cea a luminării oraşului cu electricitate şi rentabilitatea ei, şi căpeteniile „Ardelenei", după studiare ma

apropiată și aprofundată a afacerii, au convenit a intra în operațiunea financiară, ce li-se oferea, contribuind la înlăturarea greutăților financiare momentane a întreprindĕtorului, cu condiția, ca din venitul curat ce va începe a resulta încurênd din întreprindere, sĕ se cedeze institutului ca la un fel de companist în întreprindere 50%. S'a încheiat contract, proprietarul cedând pe timp de 30 de anĭ jumĕtate din profitul curat „Ardelenei“ pentru financiarea afacerii în present. Toțĭ convin în părerea, că institutul a făcut o bună operațiune financiară, care va rĕsplăti încurênd cu belșug hotărîrea băncei dea intra în joc.

D-l Kaes are în Orăștiă și o mare móră cu vapor, mai înainte móră de ghips și făină, acum numai de făină. Acéstă móră respective venitul ei încă l'a pus la disposiția „Ardelenei“ drept garanțiă și coperire a arangiamentului cu electricitatea. Și aci era greutatea dér cea mai mare a afla un întreprindĕtor și cu pricepere și cu putere, care sĕ ia în arêndă și în folosire móra, căcĭ în acéstă industriă, ca în industriă peste tot, noi stăm atât de rĕu!

Și nu spre mică bucuriă ne e putênd vesti, că „Ardeléna“ n'a fost silită sĕ caute omul de lipsă printre strĕinĭ séu prin cele depărtărĭ, căcĭ în sînul propriei direcțiunĭ a găsit pe fruntașul comerciant *Ioan I. Vulcu* de aicĭ, om fórte destoinic și cu spirit și cu curaj de întreprindere, care a ḑis: greul acesta lăsați-l pe mine! Și d-sa a luat pe risic propriu asupra-șĭ esploatarea morii, prin ce a înlesnit mult arangeamentul băncii cu electricitatea. Móra trebuind lărgită provĕḑută cu nouĕ magazii și podurĭ, recerea spese însemnate de străformare. D-l Vulcu și-a căutat, atât pentru întêmpinarea cheltuelilor marĭ, cât și din precauțiune, un companist, și l'a aflat în persóna fruntașului comerciant asemenea român *Ioan Comșa* din Sĕliște. De lunĭ de ḑile au lucrat la mărirea morii, la umplerea magaziilor cu grâu, și la perfecționarea ei, și ierĭ cu ajutorul lui Dumneḑeu au ajuns sĕ încépă lucrarea.

Ca bunĭ creștinĭ, ce țin, că tot lucrul bun sĕ-l începĭ cu Dumneḑeu, am făcut după améḑĭ sfințirea morii (feștaniă) prin preotul *Ioan Moța*, fiind de față direcțiunea „Ardelenei“, comitetul de supraveghere, proprietarul și arendatorii întreprinḑĕtorĭ și mult popor.

Ér séra a fost banchetul dat de d-nii *I. Vulcu* și *I. Comșa*, cu ocasiunea inaugurării acestei întreprinderĭ industriale însemnate, luată în mână de doi Românĭ sub auspiciile „Ardelenei“ și în legătură cu ea arênda de 5000 coróne ce plătesc pentru móră, cum și 30% din eventualul profit curat, va încurge „Ardelenei“ în legătură cu întreprinderea electrică.

La banchetu, care s'a ținut în frumosul „Hotel Central,“ proprietatea Ardelenei, cel dintâiŭ toast l'a ridicat D-l Dr. I. *Mihu* pentru Ioan I. Vulcu, ḑicênd, că spiritul de întreprindere al acestuia și al soțului sĕu este a se mulțumi în augurarea frumósei lucrărĭ industriale a mórei de vapor prin frațĭ. D-l N. *Vlad* închină pentru Dr. Mihu, directorul „Ardelenei“ spiritul motor al tuturor întreprinderilor și operațiunilor, carĭ au adus amintitul resultat. D-l Rudolf *Kaes* închină asemenea pentru Dr. Mihu, căruia îi revine meritul principal. D-l I. *Vulcu* mulțumesce cu cuvinte calde. Mai toastéză Dr. *Mihu* pentru Dr. I. Popp, președinte de supraveghiare al băncii. Apoi d-l Ioan *Moța* arătând marile merite ce le are d-l I. Comșa dela Sĕliște prin aceea, că a propagat comerciul la Românii din comitatul Sibiiului, așa că aḑĭ se află acolo o sucrescență numĕrósă în bréslа neguțătoréscă. Inchină în sănĕtatea D-lui I. Comșa, care a alergat și la întreprinderea industrială de aicĭ cu mintea și punga, ca companist al sĕu Ioan Vulcu. Au mai vorbit d-l I. *Branga* pentru direcțiunea, C. *Baciu* pentru funcționarĭ și D. David pentru președintele direcțiunei „Ardelenei“ N. Vlad și Dr. *Dobo*, Dr. *Erdelyi* etc.

A fost o masă frumósă și n'a lipsit nicĭ musica, care ne-a desfătat cu admirabile melodii naționale.

Prier

Krüger în Europa.

Bĕtrânul președinte al Burilor a sosit în cele din urmă în Marsilia. Corabia, care aducea pe Krüger, a fost așteptată în port de un public imens. Numĕróse deputațiunĭ și reuniunĭ eșiseră cu stindarde Miercurĭ înainte de amiaḑĭ, dér așteptarea li-a fost zadarnică, deórece vaporul „Gelderland“ nu apărù pe or'sont nicĭ la amiaḑĭ. Publicul începù atuncĭ sĕ se împrăscie.

Cu tóte aceste stradele Marsiliei erau fórte populate și ómenii adunațĭ în grupe strigau adese-orĭ: „Trăéscă Krüger“.

După amiaḑĭ s'au afișat placate vestind sosirea lui Krüger. Intr'unul din placate se ḑicea, că din causa timpului nefavorabil vaporul „Gelderland“ își întârḑie sosirea, însĕ cu tóte acestea comitetul aranjator al festivităților speră, că acésta nu va împiedeca și nu va micșora strălucirea primirei.

Mai târḑiu s'a făcut cunoscut, că vaporul „Gelderland“ a apărut la Cap-Sité, dér că mașina îi este atât de stricată, încât numai a doua ḑi va puté sosi în Marsilia.

Marsilia a făcut pregătirĭ marĭ pentru primirea lui Krüger. Stradele, pe unde avea sĕ trécă bĕtrânul președinte, au fost decorate cu stégurĭ francese și bure. Primarul socialist al orașului a dat espresiune dorinței, ca Marsilienii sĕ-șĭ manifeste simpatiile lor în mod cât mai imposant față de Krüger.

Aḑĭ, Vinerĭ, Krüger sosesce în Paris. Consiliul comunal al Senei a decis sĕ mérgă în frunte cu președintele la gară pentru întêmpinarea lui Krüger.

Insciințare și invitare.

Comitetul „*Asociațiunei pentru sprijinirea învĕțăceilor și sodalilor românĭ din Brașov*“ aduce prin acésta la cunoscința publică, că *Duminecă, în 12 (25) Noemvrie* a. c. se va sĕvîrși *parastas* în amintirea fericitului *Mihail Stroescu*, în biserica Sf. Adormirĭ din Cetatea-Brașovului.

Tot în aceeașĭ ḑi, la *2 óre* după amiaḑĭ, *se vor împărți haine băieților dela meserii* în localul Asociațiunei, Strada Orfanilor Nr. 4.

Atât la parastas cât și la împărțirea hainelor se invită prin acésta a lua parte atât membrii Asociațiunei, cât și alțĭ sprijinitorĭ și binevoitorĭ ai ei.

Brașov, 10 (23) Noemvrie 1900.

Pentru comitet:

I. Dariu,
secretar.

ULTIME SCIRI.

Condamnarea asasinilor bulgarĭ.

Bucurescĭ, 10 (23) Noemvrie. Aséră după ultimul cuvênt acordat acusaților, președintele Giuvaru declară desbaterile închise și făcù resumatul, pe care l'a terminat la órele 6 séra. După aceea s'au pus cestiunile juraților pentru fiă-care din acusațĭ. Pentru Boiciu *Ilieff* 3 cestiunĭ: décă în nóptea de 1 Ianuarie 1900 a comis cu voință omuciderea asupra lui Kiril Fitowsky, décă a premeditat crima, décă a pândit? Pentru Nicola *Miteff* o cestiune: ajutat'a pe Boiciu Ilieff la faptele carĭ au pregătit séu înlesnit crima? Pentru Mitu *Stoiceff*, Christu *Karambuloff*, Alex. *Trifanoff* aceeașĭ cestiune.

Pentru Stoian *Dumitroff* 4 cestiunĭ: e culpabil, că în nóptea de 22 Iulie 1900 a comis cu voință omucidere asupra lui Stefan Mihăileanu, a premeditat crima, a pândit, avea 20 de anĭ împlinițĭ la comiterea crimei?

Pentru Spiru *Alexoff*: décă a ajutat cu banĭ la repararea revolverului cu care Dimitroff a ucis pe Mihăileanu; și pentru Achim *Peteff*: décă prin darurĭ, promisiunĭ, abus de autoritate, uneltirĭ culpabile a îndemnat pe Dimitroff la comiterea crimei?

Pentru Nicola *Bogdanoff* 2 cestiunĭ: e culpabil, că prin consfătuire s'a pornit un atentat în contra vieții M. S. Regelui Carol. Acest act de consfătuire a fost urmat de un început de pregătire séu de esecutare.

Jurații se retrag și intră în deliberare.

Verdictul

La órele 6 juriul aduce următorul verdict:

Afirmativ fără circumstanțe ușurătóre pentru Boiciu Ilieff, pentru Nicola Miteff, pentru Mitu Stoiceff și pentru Christu Karambuloff. Afirmativ cu circumstanțe ușurătóre pentru minorul Alexandru Trifanoff. Afirmativ la tóte cestiunile pentru Stoian Dumitroff. Afirmativ fără circumstanțe ușurătóre pentru Spiru Alexoff. Afirmativ cu circumstanțe ușurătóre pentru Achim Peteff. Afirmativ fără circumstanțe ușurătóre pentru Nicola Bogdanoff ḑis Hagiu.

Policrat, advocatul d-nei Mihăileanu cere 100,000 lei despăgubirĭ.

Sentința.

Președintele D. Giuvaru pronunță următórea sentință a Curții:

Condamnă pe Boiciu Ilieff la muncă silnică pe viață, pe Nicola Miteff la 20 anĭ muncă silnică, pe Mitu Stoiceff la 20 anĭ muncă silnică, pe Hristu Carambuloff la 7 anĭ muncă silnică, pe Alexandru Trifanoff la 2 anĭ închisóre, pe Stoian Dumitroff la muncă silnică pe viață, pe Spiru Alexoff la 20 anĭ muncă silnică, pe Achim Peteff la 5 anĭ reclusiune și pe Nicola Bogdanoff (ḑis Hagiu) la 10 anĭ detențiune.

Mai sunt condamnațĭ la 10,000 Lei despăgubirĭ către d-na Mihăileanu, acusații Dimitroff, Alexoff și Peteff.

Condamnare în contumacia.

Curtea, fără jurațĭ, judecând în lipsă pe acusații aflațĭ în Bulgaria, pronunță următórea sentință:

Condamnă pe *Gheorghe Teodoroff* la 20 anĭ muncă silnică, pe *Marcu Bosneacoff* la 20 anĭ muncă silnică, pe *Anghel Pop-Arsoff* la 20 anĭ muncă silnică, pe *Coli Zamfiroff* la 20 anĭ muncă silnică, pe *Traiciu Svetcoff* la 20 anĭ muncă silnică, pe *Dimitrie Iconomoff* la muncă silnică pe viață, pe *D. Davidoff* la muncă silnică pe viață, pe căpitan *Troleff* la 20 anĭ muncă silnică, pe *A. Burlacoff* la 20 anĭ muncă silnică, pe **Boris Sarafoff la muncă silnică pe viață**, pe *Gheorghe Petroff* la muncă silnică pe viață, pe *Vladimir Covaceff* la muncă silnică pe viață și pe locotenent *Ivan Stoianoff* la muncă silnică pe viață.

Au mai fost condamnațĭ la *10.000 Lei despăgubirĭ* acusații *Boris Sarafoff* și ceilalțĭ acusațĭ din crima în contra lui Mihăileanu.

Primirea lui Krüger în Marsilia.

Marsilia, 23 Noemvrie. Aḑĭ la 7 diminéța o salvă de tun a semnalat apropierea vaporului „Gelderland“, pe care se afla președintele Krüger. La 9 óre vaporul a intrat în port, fiind salutat prin 21 focurĭ de tun. Un ofițer de ordonanță a admiralului Besson a salutat pe comandantul vaporului. Mii de ómenĭ de pe țĕrm strigau: „Trăéscă Burii!“ Toțĭ miniștrii și funcționarii Transvaalului merseră cu o șalupă pe bordul vaporului spre a saluta pe Krüger. Intêlnirea lor a fost mișcătóre. La 12 óre Krüger a debarcat pe uscat între ovațiunile de nedescris ale imensei mulțimĭ. Musica a intonat imnul transvaalian și l'a bineventat Thourel, președintele comitetului marsilies și senatorul Pauliat, președintele comitetului central din Paris. Krüger, fórte mișcat, a rĕspuns în limba olandesă: „Mulțumesc din tótă inima tuturor bunilor amicĭ francesĭ și salut cu emoțiune adêncă pământul țĕrii libere“. Tóte stradele erau pavoazate și din ferestrii se aruncau florĭ în trăsura bĕtrânului Krüger. Acesta a tras la hotelul „Noailles“. Aicĭ l'a aclamat mulțimea și Krüger a mulțumit din balcon. La 2 óre Krüger a primit delegațiunile, carĭ i-au presentat adrese de salutare, între carĭ adresa consiliului departamentului de Marsilia.

Și din strĕinătate primesce Krüger mulțime de adrese și telegrame de salutare. De séră se va da banchetul oferit lui Krüger de comitetul Marsiliez.

Londra, 23 Noemvrie. Ḑiarul oficios „Standard“ face aspre imputărĭ guvernului frances pentru-că a permis debarcarea lui Krüger în Francia.

Viena, 22 Noemvrie. O telegramă din Bruxella anunță, că în camera deputaților discutându-se cestiunea estradării lui Sipido, atentatorul la viața prințului de Walles, deputatul socialist Demblon provócă un mare scandal strigând, *că prințul de Walles, făcênd sĕ se omóre mii de Burĭ, este cu mult mai criminal decât Sipido.* Ministrul justiției rĕspunde într'un mod energic, amintind cât a făcut Anglia pentru independența Belgiei.

Londra, 23 Noemvrie. Curtea englesă a primit din Livadia o telegramă, în care se anunță, că forțele Țarului s'au micșorat, dér nu în mod periculos. Ambasadorul Angliei Witte este în Livadia.

DIVERSE.

Ucigașul lui Ketteler. Scirĭ sosite din Peking spun, că s'a descoperit ucigașul baronului Ketteler. Amĕnuntele acestei descoperirĭ le publică fóia oficială germană. Ucigașul este un soldat chines cu numele *Eu-Hai*. Prins fiind el nu a negat fapta. El a ḑis, că a omorît pe Ketteler ca soldat și la poruncă mai înaltă. Scia, că acésta va plăti-o cu mórtea și n'a cerut grațiă. El a refusat însĕ sĕ spună numele acelui prinț, la a cărui poruncă a comis crima. Etă ce ḑise el: „Nu sciu, care prinț a dat porunca. Comandantul nostru suprem era prințul *Cing*, ér prințul *Tuan* comandant de corp. Nu mĭ-au poruncit deosebit, sĕ omorîm chiar pe ambasadorul german, dér sĕ împușcăm pe toțĭ strĕinii. Eu am pușcat prima-dată și am dat ordin și ómenilor mei sĕ împusce. După ce am pușcat eu, ambasadorul șĭ-a descărcat revolverul și glonțul mĭ-a sburat pe lângă ureche. Ambasadorul a mai ḑis ceva, dér n'am înțeles ce ḑice, căcĭ a căḑut pe spate și a murit. Intr'adevĕr din revolverul sĕu lipsia un glonț. Césornicul mortului l'am pretins pentru mine. Nu sciu ce s'a întêmplat cu cadavrul. Ómenii mei l'au tîrît după ei, dér nu sciu unde. Mai târḑiu am auḑit, că l'au îngropat.

*

Un episcop despre sfîrsitul lumii. Despre episcopul *Dr. Kremens* din Colonia, care a murit nu de mult, se vorbesce, că în anii din urmă ai vieții șĭ-a format convingerea, că în 1950 va urma negreșit sfîrșitul lumii. Convingerea acésta șĭ-a esprimat'o Dr. Kremens și într'o epistolă pastorală, pe care a voit s'o trimită preoțimei de sub conducerea sa, însĕ în momentele ultime a renunțat totușĭ la acest plan, fiind că unul din membrii capitlului l'a convins, că prin acésta ar da numai o armă în mânile adversarilor bisericei. Bĕtrânul episcop însĕ a revenit totușĭ la ideia lui despre sfîrșitul lumii și a abḑis la publicarea pastoralei numai sub condiția, ca capitlul s'o publice după mórtea lui. Capitlul s'a adresat acum la un jesuit din Olanda, care în teologia morală este o autoritate, ca sĕ-l deslege de votul, ce l'a dat pentru publicarea pastoralei. Deslegarea s'a și făcut după renumita maximă a jesuiților: *reservatio mentalis*, ceea-ce va sĕ ḑică, că nu trebue sĕ ții un vot, în contra căruia omul a protestat în momentul când l'a făcut.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Sz. 5671—1900. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tljkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Fogarasmegye árvapénztára végrehajtatónak Stelea Popu Moise végrehajtást szenvedő elleni 762 kor. 86 fil. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő Kisvajdafalva községében fekvő a kis-vajdafalvi 145 számu telekjkvben A † a. 40, 41/1 hrsz. ingatlanra 46 kor.

152	hrsz. ingatlanra	19	kor.	2022	„	„	18 „
314	„ „	34	„	2206	„	„	18 „
779	„ „	28	„	2237, 2238/1	„	„	36 „
708	„ „	60	„	2542	„	„	34 „
853	„ „	30	„	2563	„	„	30 „
920	„ „	18	„	2743, 2744,	„	„	56 „
1017	„ „	24	„	2747, 2748	„	„	„
1162—1164	„ „	54	„	2876/1	„	„	20 „
1221/1	„ „	4	„	3313	„	„	6 „
980	„ „	16	„	3367, 3368	„	„	38 „
1252	„ „	8	„	3477	„	„	34 „
1349/1	„ „	2	„	3730, 3731	„	„	40 „
1513, 1514	„ „	40	„	3767/1	„	„	14 „
1538	„ „	10	„	3777	„	„	12 „
1589/1	„ „	2	„	3780/1	„	„	46 „
1638	„ „	20	„	3798	„	„	14 „
1684, 1685	„ „	74	„	3977, 3979/2	„	„	14 „
1841	„ „	8	„	3991, 3999/1	„	„	18 „
2009/1	„ „	12	„	2564	„	„	8 „
2017	„ „	16	„				

koronában az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik, a C. 2. alatt Stelea Iuon Popa és neje javára bekebeleztetett élethossziglani haszonélvezeti jog fentartásával elrendeltetik; a mennyiben azonban az ingatlanok azon szolgalom fenntartasával olyan árban adatnának el, mely a szolgalmat megelőző C. 1. alatti teher-tételből fennálló 762 kor. 86 fillér tőke s annak két évre számitott 6% kamata 91 kor. 54 fillér összegen 854 kor. 40 fillér összeget meg nem üti, az árverés hatálytalanná vállik és az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül a kitüzött határnapon ujabban elárvereztetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900 evi Deczember hó 22 ik napján délelött 9 órakor** Kis-vajdafalva községében megtartandó nyilvános árverésen az előtt emlitett esetben megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteuni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1900. évi julius hó 14 én.

A fogarasi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság — CSASZÁR kir. albiró.

1157.